

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 313/25
28.8.2025. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Трифуновић Радуловић, председника већа, Иде Никитовић и Марине Бркић, чланова већа, у парници тужиоца АА ... из ..., ул. ..., чији је пуномоћник Славко Б. Челебић, адвокат из Београда, ул. Зрмањска бр. 8, против тужених Mondo inc доо са седиштем у Београду, ул. Влајковићева бр. 8 и Јелене Радојчић из Београда, ул. Влајковићева бр. 8, чији је заједнички пуномоћник Александар Б. Петровић, адвокат из Београда, Трг Николе Пашића бр. 12, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужених, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 12/23 од 25.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 28.08.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 12/23 од 25.03.2025. године у ставу другом и четвртом изреке и предмет у том делу **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 12/23 од 25.03.2025 .године, ставом првим изреке, одбачена је тужба тужиље у делу којим тражи да утврди да је тужена Јелена Јовановић из Београда, објављивањем информација на порталу медија “espresso.rs” дана ... године под насловом „Ко ће одговорати? Огласио се „Кров над главом” поводом случаја избачене ...: ... завршила на улици с 1 торбом! (фото)” са пратећим текстом, повредили достојанство личности и претпоставку невиности на штету тужиље. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље па су обавезани тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете због повреде достојанства личности и претпоставке невиности солидарно исплате износ од 50.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана 25.03.2025. године, па до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље у преосталом делу којим је тражила да се обавезу тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете због повреде достојанства личности и претпоставке невиности солидарно исплате преко досуђеног износа од 50.000,00 динара до траженог износа од 100.000,00 динара, за износ од још 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана 25.03.2025. године,

па до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезану су тужени да тужили на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 95.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Против наведене пресуде тужени су благовремено изјавили жалбу побијајући је у ставу другом и четвртм изреке из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка су тражили и определили.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/11, са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба основана.

Према утврђеном чињеничном стању, дана ... године, на интернет порталу медија “espresso.rs”, објављен је текст под насловом: „Ко ће одговарати? Огласио се „Кров над главом” поводом случаја избачене ...: ... завршила на улици с 1 торбом! (фото)”. У тексту испод је наведено: „Фалсификатор није одговарао до данас, држава не преузима одговорност за оверу фалсификата, а за системске проблеме сада треба да одговара пензионисана ... У петак рано ујутру извршитељка ... је упала ненајављено у стан ... и иселила је из јединог дома. Извршитељи су дошли са екипом за селидбе, колима хитне помоћи уз асистенцију великог броја полицајаца и приватног обезбеђења. Полиција је блокирала улаз у зграду док су извршитељи избацивали ... на улицу. Подсећамо да је ... уредно преко агенције за некретнине купила и платила у целости стан уз гаранције банке и државе, који је онда и укњижила на своје име, а да се касније испоставило да је жртва преваре и да је претходни власник фалсификовао папире. Фалсификатор није одговарао до данас, држава не преузима одговорност за оверу фалсификата, а за системске проблеме сада треба да одговара ..., жена од ... су извршитељи из канцеларије АА упали у стан са полицијом, забранили да користи телефон, након тога је ... избачена и замењена је брава. Полиција и извршитељи су отишли након пар сати, а у стану је остало приватно обезбеђење. Посебно је проблематично поступање према ..., која је избачена са једном торбом, док је приватно обезбеђење остало у њеном стану са њеним личним стварима. У том избацивању је нестала и једна ..., док је другу ... понела са собом. Закон о извршењу каже да је извршну радњу претраживања стана извршитељ дужан да „предузме са дужном пажњом према личности извршног дужника”. ... је избачена са једном торбом, где јој је током извршења нестало ..., а њене ствари су остале закључане са непознатим људима из приватног обезбеђења. Посебно истичемо да је ... жртва преваре и фалсификованих папира за стан који је уредно платила и укњижила се, а да је иселила извршитељку коју Основно јавно тужилаштво саслушава као осумњичену за фалсификовање службене исправе у једном другом предмету. Да ли грађани који су жртве превара треба да буду избацивани на улицу од стране људи које тужилаштво сумњичи за преваре? Институције у Србији, нарочито Министарство правде, Комора извршитеља и полиција се оваквим понашањем отворено ругају грађанима, јер са једне стране имамо АА, против које су покренута два кривична поступка од стране тужилаштва и која неометано обавља посао извршитеља, а са друге стране имамо ... која није ништа никоме дужна, а избачена је на улицу зато што је жртва преваре. Поступак против АА се након притиска јавности наставио у четвртак 07.07.2022. године, када је полиција почела да прикупља обавештења на основу упутства Апелационог јавног тужилаштва. Већ у петак 08.07.2022. године извршитељка наставља да са полицијом избацује људе

на улицу, док Министарство правде и Комора не проверавају пријаве против ње. Да ли АА оваквим понашањем шаље поруку да њој нико ништа не може? Подсећамо и да је недавно Министарство правде реаговало када је дисциплински казнило извршитеља ..., због одузимања локала који није био предмет извршења, а у исто време одбија да реагује у случају АА.” Против тужиле, у време објављивања спорног текста, није се водио ниједан кривични поступак, нити је покренута истрага. Тужилца је због спорног текста имала проблеме на послу на начин што су адвокати долазили и тражили објашњења, извршни повериоци повлачили предмете, односно тражили промену јавног извршитеља, те да је све то код ње унело страх и немир. Породици и ширем окружењу је морала да објашњава, осећала се да се стиди своје професије, односно као да је нечасна особа која је на функцији јавног извршитеља, да се у тексту наводи да тужилца избацује људе на улицу и да су против тужиле покренута два кривична поступка, као и да тужилцу нико од тужених никада није контактирао, а ни тужилца након објављивања текста није контактирала тужене. У време објављивања текста тужени Mondo inc доо је издавач портала “espresso.rs”, а одговорни уредник је била тужена Јелена Радојчић.

Код тако утврђених чињеница, првостепени суд је применом одредбе члана 5, 9, 15, 79, 82, 83, 112-115 Закона о јавном информисању и медијима, те одредбе члана 51 став 1 Устава РС, закључио да су у предметном тексту изнете неистините и објективно увредљиве информације, које имају лезиону способност и чијим објављивањем су повређени част и углед тужиле, а имајући у виду садржину навода којима се имплицира да је тужилца учинилац кривичних дела, а да не постоји правноснажна осуђујућа пресуда, повређена је и претпоставка невиности тужиле. Налазећи да је штетна последица наступила у психичкој сфери тужиле због повреде части, угледа и претпоставке невиности, првостепени суд је применом одредбе члана 200 Закона о облигационим односима и члана 232 ЗПП ставом другим изреке утврдио да висину правичне новчане накнаде чини износ од 50.000,00 динара, па је на основу одредбе члана 115 Закона о јавном информисању и медијима, обавезао тужене да тужилци солидарно накнаде проузроковану штету, док је ставом трећим изреке у преосталом делу за наведени вид штете, за износ од још 50.000,00 динара, одбио тужбени захтев као превисоко постављен. Примењујући одредбе члана 101 Закона о јавном информисању и медијима првостепени суд је закључио да је тужба у делу у којем је тужилца тражила утврђење повреде права на достојанство личности и претпоставку невиности неблагоприятна, па је одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

Одлука првостепеног суда у побијаном ставу другом изреке се за сада не може прихватити, јер је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју тужени основано указују у својој жалби. Пресуда у наведеном делу има недостатака због којих се не може испитати, с обзиром да изрека пресуде противречи датим разлозима.

Према одлуци садржаној у побијаном ставу другом изреке пресуде, следи да је суд предузетнику АА ... из ... због повреде достојанства личности и претпоставке невиности, досудио накнаду нематеријалне штете, наводећи у изнетим разлозима да су у тексту објављене недопуштене информације којима се вређа углед и част и претпоставка невиности АА, као физичког лица и да јој припада јединствена накнада у износу од 50.000,00 динара.

Одредбом члана 155 Закона о облигационим односима дефинисано је шта се сматра нематеријалном штетом, тако што је наведено да нематеријалну штету чини наношење другог физичког или психичког бола или страха. Одредбом члана 200 став 1 истог закона извршена је конкретизација наведне одредбе у делу у ком се дефинише нематеријална штета, тако што су таксативно наведени облици нематеријалне штете (физички болови, претрпљени душевни болови због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица и страх).

Достојанство личности, односно част и углед неког лица је правно заштићено, како је то прописано одредбом члана 79 Закона о јавном информисању и медијима (Службени гласник РС бр. 83/14 и 58/15), важећег у време објављивања спорног текста, па објављивање неистините информације подобне да повреди нечију част и углед јесте основ одговорности, самим тим и обавезе на накнаду штете настале таквом повредом. Одредбом члана 73 истог закона прописано је да се у циљу заштите људског достојанства, као и независности, угледа и непристрасности суда или другог надлежног органа нико у медију не сме означити учиниоцем кажњивог дела, односно огласити кривим или одговорним пре правноснажности одлуке суда.

Наведене императивне законске одредабе предвиђају могућности да суд досуди накнаду нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде угледа и части и претпоставке невиности, појединцу који је због тога трпео душевне патње, што дакле подразумева заштиту субјекта који поседује осећања која могу представљати објекат повреде. Стога остаје нејасно, на који начин би предузетник, који је у наведеној форми регистрован ради обављања делатности, могао доживети нематеријалну штету, када се има у виду да се евентуална заштита његовог пословног угледа, може се разматрати у оквиру друге врсте законом прописаних средстава заштите права.

С обзиром на напред указан облик у ком егзистира предузетник, нејасно је такође јер за то нису дати разлози, на који начин се кривична одговорност предузетника (како је означена тужилачка страна), доводи у везу са његовим претрпљеним душевним боловима услед повреде претпоставке невиности физичког лица АА. Уколико би пак на тужилачкој страни и била АА као физичко лице, нејасни су и разлози на којима је заснован закључак суда да је изнетим информацијама у спорном тексту у односу на њу повређена претпоставка невиности, тим пре што образлажући такву повреду, првостепени суд наводи да је до ње дошло јер против АА не постоји правноснажна осуђујућа пресуда. Забрана кршења претпоставке невиности установљена је како би се избегла опасност да поступак на тај начин буде озбиљно ометен или унапред прејудициран, односно да права окривљеног буду доведена у питање, што подразумева да је поступак покренут, док би се сви други случајеви означавања лица учиниоцем кривичног дела, а да о томе није донета правноснажна осуђујућа пресуда, могли разматрати у оквирима заштите части, угледа и достојанства личности.

Нејасни и противречни разлози пресуде представљају недостатак због кога се у поступку жалбене контроле одлука у ставу другом изреке није могла испитати, због чега је је побијана пресуда у том делу морала бити укинута, а првостепени суд ће у

поновном поступку отклонити наведену битну повреду, тако што ће имајући у виду примедбе на које је указано овим решењем, разјаснити противречности на које му је указано и поуздано утврдити све битне чињенице за доношење одлуке у овој правној ствари, па ће правилном применом материјалног права, донети нову, јасно образложену и на закону засновану одлуку.

Одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртом изреке такође је морала бити укинута с обзиром да зависи од коначног исхода парнице.

Са изнетих разлога на основу одредбе члана 391 став 1 ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Ирена Трифуновић Радуловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић